

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda: Budapest, IV. hímző-utca 1. sz. ... Kiadó-hivatal: Budapest, IV. hímző-utca 1. sz.

Table with 2 columns: Adva, Tartva. Lists various rates and prices.

Előfizetési díj: Vékire postán vagy helyben hához ... Egy szám 6 krajczár.

A kassai parádé.

Megvolt a fűves parádé: virág, faklya, mécs, cifra, egyenruha, ágyúndörgés, harangzúgás, pap, katonák, hivatalnok.

Az a háló! Az a háló! Fogva van benne a lelkesedés, s csupán a keserűség ... Hanem azért üdvözölünk magyarokat.

Régi tanulság az, hogy a nép nem tud tetenni. Örök törvények szerint játszanak lelke burján az érzelmek.

Loyalitás a magyar nép. Nagyon is az. De a loyalitás nem mindig majomtól tanulja szerepét, hogy hízlelegien, és aszalkendőt tartson.

Es volt-e valaha nagyobb szükség a tartózkodás hangulatában kifejezésre jutni, hogy a nép elégedetlen. Nem nyert-e jogot és jelt a nép a tartózkodásra?

dekiért katonái helyett harezot követel az ország? Nem fagyasztotta-e meg ereiben a becsületesség és hazafiság melegét.

A „kivánság” köté le a tömeg lelkesedését: a berobogó vonat helytelen jelzése miatt maradt „csöndös.”

Dicsőség azért a kassai népnek, a Boeckaynak, Bethlennek és Rákóczyak egykori sáftésze a rendíthetetlen Kárpátok tövéből hozta össze a népet.

Kossuth Lajos se hitte volna, hogy szózatát oly gyorsan érezhetővé teszi Kassán, ez a mi áldott jó magyar népünk.

Es azon szempont, a mely nagy jelentőségűvé teszi a kassai ünnepélyt, „feltűnővé lett” és „közbeszéd tárgyát képezte” hangulata.

Istenünk! számoljanak is vele, mert a kassai hangulat „közbeszéd tárgyát tevő” suhogása a nemzet nevében szól: „Az uralkodóház pedig vessen számat a történelem logikájával.”

Verhovay Gyula.

A fekete-sárga zászlókkal való díszítés miatt a „Pesti Napló” is megőrjíti Andrásyt, a kinek kassai háza oly botránosan vált ki a többiek közül.

A hídsgépről, mely a kassai ünnepélyek uralkodó jellemvonása volt, sokat beszélnek az onnan érkezők.

Kassán ez alkalomból kezdik ismeri legjavában, mi az a hivatalos tollak nagysága. Az ünnepélyskor adott táviratokat bemutatók oly lelkesedés leírására, a minő nem volt.

Nekünk azonban sem feladatunk sem kedvünk, az igazság rovására, külső okok és ürügyek után nézni, hanem a krónikáiról tisztázni híven, constánul kell, hogy belgyi és külgyi politika gyakorlata behatású ama kinos jelenet előidézésére.

Azok, a kikkel a kassai fogadtatás tárgyában, mint a közvetlen szemlélettel beszélünk, csaknem kivétel nélkül megegyeznek abban, hogy Tisza országosan gyűlölt személyének jelenléte hídképen járult hozzá, hogy a fogadtatás oly hideg legyen a minő volt.

Annak jellemzéseit, melyre áthatóta a közönséget a kormány-elnök iránti gyűlölet, több

példát hoznak fel. Egy utcai gamin gunyos pajkossgából nevet kiáltotta el. Alig, hogy a körülálló meghallották, oly helyre kiváltak hangosan, a hol a nép akarától nem szokták a miniszterek tisztességgel végezni pályájukat.

A hűbör. A pleynai ütközet kimenetele miatti kétség roppant izgatottságban tartja a fővárost és — mint számos hozzánk intézett tudakozó távirat bizonyítja, — a vidéket is.

Egy tegnap éjjel Londonból érkezett távirat Sisztovából vett magantudósítás alapján azon leverő hírt hozta, hogy vasárnap este 6 órakor Pleyna már az oroszok kezében volt.

Az említett távirat mindamelletti is nagyon lehangolta a közönséget, olyat állítván megfertőzték, a minek minden pillanatban lehet bekövetkezéséről féltünk.

Sőt az is több mint valószínű, hogy Pleynát még hétfőn estig sem foglalták el az oroszok, mert azóta már az egész világ tudja. S ha találhatunk valami megnyugtatót azon tudatban, hogy a törököknek önvédelmükre nélkülözhetetlen egyik legerősebb állását egy xerszi hadsereg bír minden erejét megfeszítve és semmi áldozattól nem írtózza ostromolva, de még nem foglalta el; ugy megnyugodhatunk, mert egy konstáninápolyi távirat szerint, mely ma (kedden) délelőtt 10 órakor kelt, a harez egyre folyik és Ozman pasa tartja magát.

De hát van-e ok oly nagy aggodalomra, mint a minő a közönség közt uralkodik? — Nincs.

Igaz, hogy az egyesült román-orosz hadsereg létszáma sokkal nagyobb, mint amennyinek a támadó fél állítja, mert hiszen minden másutt nélkülözhető haderőt Pleyna alá vontak, s ide töltött az Oroszországból aug. 1-je óta érkezett minden segélyesapat is; de a védelem sikerességére nézve elég reményt találhatunk abban, hogy Pleynát „Ozman pasa”, még pedig tekintélyes haderővel védelmezi, hogy a pleynai állás már helyzet-

nél fogva is erős, és hogy Ozman pasának elég ideje volt a védelemhez töle lehetőleg hozzátalni.

Tekintetbe kell vennünk továbbá, hogy Pleynát nem unjonczok, hanem kipróbált, győzni szokott hősök, — nem ágyuabrukul szánt értelmetlen, érzéketlen esorda, hanem öntudatosan harcoló, hazajókért lelkesült honfiak védelmezik.

Ezeket tekintetbe véve, bizalommal várhatjuk az ütközet kimenetelét. Szulejman pasa utban van Pleyna felé, s Mehemed Ali f. hó 7-én és 8-án nyert győzelmei folytán oly állást foglalt, mely az oroszok helyzetét a legkomolyabbnak tűnteti föl, mit eléggé bizonyít a következő bjelai távirat:

E hó 8-án sok küzdelem után a trónörökös serege kénytelen volt visszavonulni a Jantra partjára; mert Mehemed Ali serege erősebb volt mint gondolták, és egyes részeihez irreguláris lovasság is csatlakoztak. A parapán-pirgosis országot elvesztett. Az oroszok a fekete Lom partján minden magaslato elhagyták.

Az oroszok hadivonala Meeskan, Trszteniken, Obirteniken, Basubnarikójon vonul keresztül Bjeláig és Karamszálgit terjed. A törökök csatasora uralkodik a bjela-rusosuki vonalon Pirgosisz és Krasznan, Tomasznikon, Damogilán, Banicskán és Koprivicsán meg; a végso jobbszárnyuk Karacsca mellett érinti a Jantrát és a tirnova-bjela-sziszto-vai utat.

Gy a térképre vetett pillantás azonban meggyőző afelől, hogy a trónörökös hadserege a Jantrához van szorítva. Még egy győzelem, és Mehemed Ali előtt nyitva lesz az ut a Jantrán át Sisztovához vagy Pleynához; de Miklós nagyherceg egyiket sem fogja bevárni Pleyna alatt, hanem ezt, ha addig be nem vette, elhagyva, sietni fog mennél erősebb védelmi állást foglalni.

Az orosz katonai körök maguk is úgy vannak meggyőződve, hogy ha Ozman pasa még nyolcz vagy tíz napig képes lesz magát tartani, akkor az orosz hadsereg kétségbeesjt helyzetbe jut.

* Abdul Kerim ügyéről a következőket írja a „Köln. Zeitung” pérai levelezője: Abdul Kerim bezárított a szeraskierutban; Redif pasával is ez történt volna, minthogy azonban nem akart elleneségei kezére kerülni, vagy nyolcz orvos állal megvizsgáltatta magát, és ezek mindjárt constállták, hogy az ex-miniszter vesélyes szájában szenved, mely a legesélyesebb erőködésnél halált okozhatná. Ugyazon időben Redif egy iratot intézett Namik pasához, a törvényesek elnökéhez, hogy küldje át neki a hozzája intézendő kérdéseket, hogy azokra elkészíthesse válaszáat. Namik, holcsen azzal válaszolt erre, hogy tudtára adta, miszerint a szeraskierutshoz közel esik kórházban egy szobát rendelkezésre állított.

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRGYAJA.

KIANA.

— Beszél. — Varigny után. (Folytatás.)

Rövid érkezés után visszaindultunk a tanya felé. Frank nyugtalan volt, menését siettette. Jane észrevette jóvetelnéket, a verandán ülve gazdánk mellett, hamis mosolygással fogadtott.

— Rendes időben igen, de most, hogy őnhöz van szerencsénk, kit oly ritkán látunk ... Tehát én értem jót vissza, kérdé Jane, ígykezevén téhis hangját megtartani, mely annyira ellenkezett Franknak egyszerű és komoly magatartásával.

— Kezét nyújtá nekem, hogy elvonja a figyelmet megzavaródsárol, s néhány értelmetlen szót mondottunk egymásnak. Frank embereit ment, hogy felgyeljen az utkésületekre. Midőn visszavért, felkérte Jane-t egy kis sétára. A nap hősege már écsült; gyenge, illatos szellő mozgatta a nagy hűsösök ágait, melyeknek magas levein éji szálakat kereső madarak himbálódnak. Jane fiatal barátom karjába kapaszkodott, én pedig szinte kíváncsiattal kísértem a tova haladó fiatal párt.

— Elkísértém Frankot annyira és nővére sirjához; rólok beszélt és az annyira megindított engem, ki nem ismerté aújút, és kinek nem volt nővére.

Frank barátom más sétát választhatott volna és nagyobb társalgási anyagot.

szóla a türelmetlenség azon hangján, melyt már egy párzor hallottam töle. Nem bizony, nem értem őnt, mert veheti azt töle rossz néven. Csak azoknak szokunk szeretetünkről beszélni, kiket tisztelünk is szeretünk.

— Őnök igaza van, beismerem hibámat. Tudom mennyire tisztelt őnt Frank és szereti ... Példeszóltott egy tagteljes, azdan jól a szemem közé nézett, mintha titkos gondolatomat, rejtejt szándékomat akarta volna kitálatni; úgy szerte elfordult tölem bizonyos kevély közömbös-séggel.

— Az asztalnál várnak ránk, mondá ismét, és én számított öre, hogy választani fog számunkra valamely — igen vig — társalgási anyagot. Leültünk az asztalhoz. Igéretemet akartam teljesíteni, de siker nélkül, és inkább figyeltem, mint beszéltem. Franknak arca komoly volt, de nem szomorú; ő már szívesebben beszélt. — Mi Jane-t illeti, úgy látszott mintha ingerelni akarta volna, azután pedig hallgatta Frankot. — Beszéltem terveiről, a havi szigetek jóvájáról, a civilizizáció sebes lépéséről, a nagy hatalmak kapzsi politikájáról. Mint a független párt nyílt védője, fenyegetőnek tartá a növekedő amerikai befolyást, és számított Anglia és Franciaországra, hogy segíteni fogják az egyensúlyt fenntartani a benszállott-tek részére.

— Nagyon hamar végeztek mindent, mondá. Alig bukkant ki az ország a fenzalimas köröböl, s már is kevések tartják az alkotmányos monarchiát. Feloldik, hogy nincs még száz éve annak, hogy az első terítők jöttek ide. Elkábitja őket az addigi siker, és bizonyára nem ismeri az a kanokokat, ki azt hiszi, hogy ók már testestől-lektestől keresztények.

— Pedig a legnagyobb része már az, felelé Jane; de vannak sokan, kik elhagyják ugyan régi vallásos babonáságukat, de azért új hitre nem tértek át. Mások ragaszkodnak meg isméri az, de nem merik mutatni.

— Nagyon hiszem, hogy Kimó is ez utóbbiak közé tartozik.

— Kimó! nem az, a kiről tegnap beszélt? — De igen, ő.

— Es ön még magánál tartja Pélé felekezetének a maradványát? — Bizonyosan nem tudom, hogy hisz-e Péleben és imádja-e őt; csak azt tudom, hogy nem követi a legtöbb kanakok példáját, kik visszavonulnak minden vallásos intézményről. Hiába igyekeztem még eddig meggyődni, hogy mi a véleménye e tekintetben, tisztességes hallgatással felelt minden kérdésemre.

— Es ön azt mondja, hogy Kimó hú szolgálja önök? — A sirig; még soha sem hagyott el; anyja dajkát volt. Kimó elkísér mindenüvé; tevékeny, erélyes, okos, megríti meg intéseimet is. — Hűségese hozzáfárhaten. — Mikor Honoluluban vagyok, ő viszi számadásaimat, ő igazgatja cseledeimet. Utamban biztos vezető, leleményes kísérítő, — meg fogja látni holnap. Megmondtam neki, hogy merre menek, s ez elég neki. Bátoran bizhatjuk rá a részleteket, nyugodtan kelthetünk utra, mert biztosak lehetünk, hogy mindenre gondolt, még a váratlanra is.

— Már ez egy megbecsülhetlen ember az igaz ... Es ő tudja Kiana jóslátát? — Kétség kívül, csak abban kételkedem, hogy önök megmondja. Kimónak csak egy hibája van, hogy nem szereti az idegeneket. Ön iránt illedelmes, tisztességes lesz, de nem közlékeny, és ha kitudja csikarni titkát, bizony igen ügyes ember lesz.

— Es miért nem szereti Kimó az idegeneket? — Már azt nem tudom, Kimó csak engem szeret és végtelentlenül ragaszkodik hozzám. Kimó keveset beszél, tősgyökéres kanak, magába zárt, büszke eredetű és fajára, rideg ömaga iránt és másokhoz. Földiei tisztelt őt és félnek töle. Ugy igen okos és ravasz, nem hiszem, hogy legyőzze önjelenségét.

— Mindez nem igen bátorító volt. Hanem azért még is feltettem magamban, hogy megkísértem. — Frank szó nélkül hallgatta beszédünket.

— Mint tegnap este, úgy most is öreg gazdánkhoz mentünk teárra. Sommi különös nem fordult elő, és aludni mentünk jó korán. Másnap reggel már szürkületkor kellett utra kelünk.

Napfelkeltekor karavánunk utban volt. Felhasználtuk a reggeli friss levegőt a mezőségen átmenni, azután már az erdő értük el. Megállunk egy kissé, hogy visszatértsünk meg egyszer a vendégserető tanýára. Egy légy szellő elhozta hozzánk az öreg gazda körül csoportosult kanakok álo hász a kiáltásait. Kézdőnkét lobogottak feljök, és néhány percz múlva az erdőnek esendes árnyéka takarál a hátunk mögött a láthatárt. Utunk egyenesen egy zöld sűrűségnek tartott, Kimó két kanak segítségével egyengette elő az ágakat; utána mentek vaguerosaink ismos kis fúrge lovakon. Nyereg-kápjuk körül csavarták lasso-jukat, melyet sohasem hagynak el maguktól, s mely retentenes fogyer kezeik között. Övükben egy rövid balta, lokájuk kötéséből pedig egy kének nyele látszott ki, melylyel a vad teleneket és vadkanokat szökták megölni és eldarabolni. Hátuk mögött egy csapat benszállott nő lovakot, Jane kísérel. Nehezen lehetne a nő-lovasok festőis kintészerő fogalant adni; hosszú, kirovó sznú ruháik, virg bokrétkákból készült feljuszék meglepő tekintét kölcsönözött a nézőnek. Lovainknak nyakát haraszt koszorúkkal vették körül, utalmuk a nap sugarái és a legyek estpéseli ellen. Utánuk egy bizonyos távolra jöttünk mi, és a kanakot az általi szerrel ellátott öszvéreket vezető katonák zárták be.

Magára akaráván hagyni a fiatal szerelmes párt, előre vágattam Kimó mellé. Látásból ugyan ismertem őt, de vele még sohasem beszéltem, kivéve azt a pár szót, mikor Honoluluban Jane-nél tettem látogatást. Közélettemre meghajlotta magát, és a mellette levő két kanak lassítá lova lépését, hogy időnk hátramaradjának.

— Lehetszlen pontosabbnak lenni, mint te vagy, Kimó; nekem köszönhetjük, hogy a kijelölt időben elindultunk.

— A hercegnő megparancsolta, én pedig teljesítettem.

— Es nehé lenne azt pontosabban teljesíteni, viszonzám neki, annélkül, hogy nem sokat igérol felelete után reményt vesztettem volna. Mikorra érkezünk a volkanhoz?

— Holnap délután, legfeljebb este.

— Hol hálunk meg az éjjel?

— Olá-nál. A legelő ott jó, és a víz egészen. Embereink hamar fognak ott önök számára hajlókot építeni, és sok vad-lúd is tanýszik ezen időtáiban, habár nem vagynak részorvára, mert van elég élelmi szerünk.

— Már látom, hogy benned lehet bizoni, Sokszor mentél már ezen keresztül? — Bizony sokszor; legéndáink is megemlékeznek róla.

— Tudom a hercegnőtől, hogy te sok régi eneket ismerz. Egy különösen nagyon érdekelt, a Kiana éneke; te is tudod? — Tudom. Hallottam tegnap, amint Kiana azt önök elmondá; a verandán voltam.

— Akkor hallottad azt is, mit kérdéseimre felelt? — Igen, — felelé minden hahozás nélkül. — Ő megmondta önék, hogy én tudom Kiana jóslatát; és igazat mondott. Én megesküdtem anyámnak, mint ő megesküdött az övének, hogy nem árulom el a titkot. Kiana jóslatát csak akkor fogják megtudni, midőn már az beteljesedik ... Erre félbeszakítá beszédét néhány pillanatra, aztán ismét folytatá: — En tudom, hogy ön fajomnak barátja, hogy védi jogait és függetlenségét az idegenek ellen, ezt közöszönm is önök. Kiana jóslata talán már közel van a beteljesedéshez. A mely napon az megtörténik, ha élek, elmondom önök, — de addig hallgatok.

— Csodálkozva néztem reá. Oly különös meggyözdéssel beszélt, hogy szinte megindultam rajta.

— Jó, én tisztelem hallgatásodat, hanem emlékezzél meg ígéretemre.

— Nem felejtlem el, — és, — tevő hozzá mélyen elcsüggedte, — elmondom akkor, a mit tudni kíván. De bár soha se jönné az a pillanat! Viszatarítam lovamát, elmenyi hagytam mallettem a két kanakot, és a fiatalokhoz csatlakoztam. Jane vigan beszélgetett Frankkal. Ugy látszik, Frank nem használta hiába idejét, legálabb arczkifejezése arra mutatott, a hercegnő színtén igen elégtelnek látszott. Kijelgített keserűség, több vagy kevesebb volt-e az, nem tudnám megmondani.

